

ผ้าปิดตารักษาภาวะตัวเหลืองในทารกแรกเกิด แบบปริยูช

นางณัฐฉิณี วิลัยรัตน์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ และคณะ

งานห้องคลอด โรงพยาบาลปทุมราชวงศา

088-5690921

บทคัดย่อ

หลักการและวัตถุประสงค์ เนื่องจากหน่วยงานห้องคลอดโรงพยาบาลปทุมราชวงศานอกจากจะให้บริการหญิงตั้งครรภ์ระยะก่อนคลอด ขณะคลอด หลังคลอดแล้ว ยังให้บริการดูแลทารกแรกเกิดจนถึง อายุ ๒๘ วัน และพบว่าภาวะตัวเหลืองในทารกแรกเกิด ของงานห้องคลอดพบมากที่สุดอันดับ ๑ ในทารกแรกเกิด ซึ่งต้องให้การรักษาด้วยการส่องไฟ ในปี2558, ปี2559 และปี2560 คิดเป็นร้อยละ 30.48, 26.98 และ29.87 ซึ่งในระหว่างที่ทำการรักษาด้วยการส่องไฟ จะต้องมีการปิดผ้าปิดตาให้แก่ทารก ที่ปิดตาที่ใช้ในการส่องไฟให้สะดวกต่อการใช้งาน ไม่เลื่อนหรือหลุดขณะรับการรักษา ลดปริมาณขยะจากการใช้วัสดุใช้ครั้งเดียวทิ้งและลดระยะเวลาในการจัดทำ สอดคล้องกับนโยบายของโรงพยาบาลเรื่องการประหยัดงบประมาณ และญาติพึงพอใจ การพัฒนาทำผ้าปิดตาทารกแรกเกิดที่ผ่านมาแรกเริ่มได้มีการทำผ้าปิดตาโดยการใช้แผ่นฟิล์มเก่าตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมใช้ก๊อสพันแผ่นฟิล์มนำมาปิดตาทารกใช้พลาสติกเหนียวติดกับขมับทารกเมื่อนำทารกส่องไฟ พบปัญหา บางครั้งติดไม่อยู่ เวลาแกะออกทำให้ขมับทารกเป็นรอยแดงญาติไม่พึงพอใจ ตัดแผ่นฟิล์มเป็นรูปแว่นตาใช้สำลีรองเปลือกพันก่อน 1 รอบแล้วใช้ก๊อสพัน 3 รอบ เย็บขอบให้สวยงาม ทำหุกระต่ายไว้ผูกยางยืดเพื่อคล้องรัดศีรษะทารกเวลาใช้งาน ยังพบปัญหา ไม่เพียงพอต่อการใช้ ต้องเตรียมใหม่ทุกครั้ง สิ้นเปลืองวัสดุอุปกรณ์ และใช้ได้ครั้งเดียวทิ้ง งบประมาณชิ้นละ ๑๒.๒ บาท (รวมค่าอบแก๊ส) ใช้เวลาในการทำ ๑๕ นาทีต่อชิ้น อัตราการใช้ 1 แผ่น/คน

วิธีการพัฒนาและทดสอบสิ่งประดิษฐ์ เริ่มจากทำแบบผ้าปิดตา ริดผ้าสำลีติดกับผ้าขาวโดยวางผ้าสำลีด้านในขึ้นด้านบนพรมน้ำและวางผ้าขาวด้านซุซุระบนผ้าสำลีแล้วใช้เตารีดรีดทับให้ผ้าสองชั้นติดกันจะได้เป็นผ้าสองชั้น ตัดผ้าเป็นสองชั้นประกบกันกะขนาดเท่าแบบผ้าปิดตา ให้ด้านสีด้านอยู่ด้านบน วางแบบผ้าปิดตาบนผ้าสองชั้น ใช้สีขีดตามขอบแบบผ้าปิดตา ตัดผ้าเลยขอบที่ขีดไว้ประมาณ 0.5 ซม.เมื่อเย็บ เจาะรูตรงกลางผ้าขึ้นด้านบนเป็นแนวยาวพอที่จะสอดกระดาศีลเข้าไปได้ เย็บขอบตามเส้นที่ขีดไว้และเย็บขอบรูตรงกลางให้เรียบร้อย พลิกด้านในออกด้านนอก ทำหุกระต่ายไว้ผูกยางยืด ส่องอบแก๊ส นำมาใช้งานใช้อย่างยืดหยุ่นกับหุกระต่ายที่เย็บไว้ เลื่อนปรับขนาดได้ตามขนาดศีรษะทารก และสอดกระดาศีลที่เตรียมไว้ใส่ในช่องปิดตาสองด้าน ก่อนใช้งานใช้ก๊อสที่ผ่านการนึ่งฆ่าเชื้อแล้วปิดตาเด็ก 1 แผ่น เวลาเช็ดตาให้ทารกแรกเกิดใช้ก๊อสแผ่นใหม่ที่ผ่านการนึ่งฆ่าเชื้อแล้วมาปิดตาทารกก่อนและใช้ผ้าปิดตาทารกตัวเดิมปิดก่อนนำทารกส่องไฟ หลังใช้งานถอดกระดาศีลด้านในออกนำผ้าปิดตาไปซักล้างให้สะอาดผึ่งให้แห้งและนำส่งอบแก๊สไว้ใช้งานต่อไป

ผลลัพธ์ ผ้าปิดตาแบบปริยูช อัตราการเกิดการระคายเคืองบริเวณผิวหนังรอบๆดวงตา คิดเป็นร้อยละ 0 อัตราการติดเชื้อมีตา คิดเป็นร้อยละ 0 อัตราการเลื่อนหลุดของผ้าปิดตาคิดเป็นร้อยละ 0 อัตราความพึงพอใจของญาติ ปี 2561-2562 คิดเป็นร้อยละ 85.4 และ 86.7 ตามลำดับ และผ้าปิดตาแบบปริยูช สามารถนำมาใช้ซ้ำอย่างต่ำ 4 ครั้ง